

טייערע ניו יארקער,

סײ אויב איר וואוינט אין א סיטי, סובארב, אדער אין א קאנטרי סטייל קאמיוניטי; איז דאס טרעפן זיכערע «סעיף» (safe) האוזינג וואס מען קען זיך ערלויבן אפארדעבל (affordable) א זאך וואס קען זיין שווער צו באווייזן. צום גליק, טוען אונזערע געזעצן באשיצן אייערע רעכטן זיך אויס צו קלויבן וואו צו וואוינען אן קיין דיסקרימינאציע וואס איז באזירט אויף ראסע, רעליגיע, געשלעכט אדער א צאל אנדערע «כאראקטעריסטיקס» (characteristics).

עס עקזיסטירן פעדעראלע און ניו יארק סטעיט געזעצן כדי צו פארזיכערן אז עס איז פארהאן פאר יעדן איינעם אייניגע געלעגנהייטן צו צוקומען צו האוזינג. טייל לאקאלע רעגירונגען שטעלן צו אפילו נאך מער באשיצונגען. דער דאזיגער בראשור גיט צו פארשטיין א טייל פון די געזעצן און עס אנטהאלט אינפארמאציע איבער וואס עס איז דא צו טוען אויב איר קלערט אז א לענדלארד, א פארקויפער «סעללער» (seller), אדער א פארבארגער «לענדער» (lender) האט דיסקרימינירט אקעגן אייך.

האוזינג איז איינס פון דאס לעבן-ס נויטיגסטע זאכן; עס איז וויכטיג יעדער איינער זאל האבן צוטריט דערצו, פריי פון דיסקרימינאציע. אויב איר האט סיי וועלכע פראגן אדער פראבלעמען, ביטע פארבינדט זיך מיט מיין אפיס.

מיט שעצונג,
U

אטוירני דזשענעראל
פון ניו יארק
לעטישע דזשעיס

מיטלען

ניו יארק סטעיט אפיס פון די אטוירני
דזשענעראל'ס ציווילע רעכטן ביורא
'סיוויל רייטס ביורא'

28 Liberty Street
New York, NY 10005

(212) 416-8250
(800) 788-9898 (TDD)

ag.ny.gov

ניו יארק סטעיט דעוויזשאן אוו היומען
רייטס

One Fordham Plaza, 4th Floor
Bronx, NY 10458

888-392-3644
(718) 741-8300 (TDD/TTY)

dhr.ny.gov

יו.עס. דעפארטמענט אוו האוזינג ענד
אוירבן דעוועלאפמענט, פעיר האוזינג
ענפארסמענט סענטער

26 Federal Plaza, Room 3541
New York, NY 10278-0068

(212) 264-8000
(212) 264-0927 (TTY)

hud.gov

ניו יארק סיטי היומען רייטס קאמישאן

22 Reade Street, First Floor
New York, NY 10007

(212) 306-7450

nyc.gov/humanrights

יושר-דיגע האוזינג

האוזינג וואס איז
צוגענגליך פאר יעדן

ניו יארק סטעיט אפיס פון
די אטוירני דזשענעראל
לעטישע דזשעיס

ישראל'דיגע האווינג געזעצן: וויאזוי מיר זענען באשיצט

די פעדעראלע 'פער האווינג אקט' (Fair Housing Act), די ניו יארק סטעיט 'היומנ רייטס געזעץ' (Human Rights Law), און פארשידענע אנדערע לאקאלע געזעצן, טוען פארבאטן דיסקרימינאציע דורך אזעלכע וואס שטעלן צו האווינג (אריין גערעכנט אייגענטימער, ריעל עסטעיט אגענטן, פארוואלטונגס אגענטן, בילדינג סופער אינטענדענטס, 'קאאפעראטיוו' און 'קאנדאמיניום' באורד'ס) ווי אויך פארבארגער 'לענדער' (lender) (בענק און מארטגעדזש פירמעס).

- די פעדעראלע 'פער האווינג אקט' (Fair Housing Act) מאכט אומלעגאל צו דיסקרימינירן אויף דעם באזיס פון א מענטש'ס ראסע, 'פאמיליעל סטאטוס' (familial status) (די אנוועזנהייט פון קינדער אונטער 18 יאר אלט), קאליר, נאציאנאלער אפשטאם, רעליגיע, דיסאביליטי (סיי פיזיש און סיי גייסטיש), אדער געשלעכט.

- די ניו יארק סטעיט 'היומנ רייטס געזעץ' (Human Rights Law) דעקט אויך די זעלבע 'כאראקטעריסטיקס' (characteristics), נאר עס באשיצט אויך אקעגן דיסקרימינאציע וואס איז באזירט אויף גלויבן, עלטער, געשלעכטליכע אריענטאציע, 'דזשענדער איידענטיטי אדער עקספרעשאן' (gender identity or expression), הייראט סטאטוס, מיליטערישע סטאטוס, אדער געזעצליכע קוואל פון פארדינסט (פאבל'יק אדער האווינג שטיצע, סאשעל סעקיויריטי, 'סופלעמענטאל סעקיויריטי אינקאם', פענסיע, 'טשיילד סופארט', 'אלימאני', פאסטער קעיר סובסודיעס, עננויעטיס אדער 'אנעמפלויעמענט בענעפיטן').

פילע לאקאלע רעגירונגען האבן נאך מער באשיצונגען. די ניו יארק סיטי 'היומנ רייטס געזעץ' (Human Rights Law) דעקט אויך: 'דזשענדער', בירגערשאפט סטאטוס, 'פארטנערשיפ סטאטוס', אדער געזעצליכע אקופאציע.

רוב ערליי האווינג זענען אריין גערעכנט

אין ניו יארק סטעיט, דעקן די אנטי דיסקרימינאציע געזעצן רוב סארטן פון האווינג, נאר מיט פיר הויפט אויסנאמען:

- איינס- אדער צוויי- פאמיליע אייגענטימער אקופירטע געביידעס;
- צימערן רענטאלס אין האווינג פאר מענטשן פון זעלבן געשלעכט, אזוי ווי קאלענדזש דארמיטאריס אדער באורדינג הייזער, וואו אלע איינוואוינער זענען פון זעלבן געשלעכט;
- האווינג וואס איז געצילט פאר מענטשן וואס זענען העכער ווי 55 יאר אלט, אדער העכער ווי 62 יאר אלט; און
- צימערן רענטאלס וואס געפינען זיך אין אייגענטימער אקופירטע האווינג.

פארבאטענע אקציעס

די דאזיגע געזעצן זענען גילטיג איבער דעם פארקויף אדער דאס פארדינג פון האווינג, וויאויך איבער מארטגעדזש פארבארגונג, און עס שטעלט צו באשיצונגען אקעגן פארשידענע סארטן פון האווינג דיסקרימינאציע, אריין גערעכנט די פאלגענדע:

- זיך אנטזאגן צו פארדינגן, צו פארקויפן, צו פינאנצירן, צו אינשור'ן אדער צו פארהאנדלן איבער האווינג;
- מאכן אז האווינג זאל נישט זיין עוועילעבל;
- באשטימען אנדערע תנאים און באדינונגען, אדער צו שטעלן אומאייניגע סערוויסעס;
- צו פרינטן אדער אויס צו טיילן א דיסקרימינירנדע רעקלאמע;
- זיך אנטזאגן צו מאכן אדער צו צושטעלן אינפארמאציע פאר א הלוואה 'לאן' (loan), אדער ארויף שטעלן אנדערע תנאים און באדינונגען; אדער
- רודף'ן 'הערעסן' (Harassing), באדראען, איבער שרעקן, אדער צווינגען סיי וועמען, אריין גערעכנט געשלעכטליכע רדיפה 'סעקשוועל הערעסמענט' (sexual harassment).

מענטשן וואס לעבן מיט א דיסאביליטי זענען באשיצט

אונטער די ישראל'דיגע האווינג געזעצן 'פער האווינג לאוס', טאר א לענדלארד נישט:

- זיך אנטזאגן פון צושטעלן נארמאלע ענדערונגען 'ריזאנעבל מאדיפיקאציעס' (reasonable modifications) אין א 'דוועלינג' (dwelling) אדער אין א פלאץ פארן אלגעמינעם באנוץ 'קאמען יוז עריע' (common use area) כדי צו אקאמאדירן א מענטש'ס דיסאביליטי;
- זיך אנטזאגן פון צושטעלן נארמאלע אקאמאדאציעס 'ריזאנעבל אקאמאדאציעס' (reasonable accommodations) אין פאליסיס אדער סערוויסעס, אויב עס איז וויכטיג, פאר דעם פערזאן וואס וואוינט מיט א דיסאביליטי, צו באנוצן די האווינג; אדער
- אויסער דעם מוזן אלע מולטי-פאמיליע האווינג וואס איז געבויעט געווארן שפעטער פון יאר 1991 נאכקומען די פאדערונגען פון 'עקסעסיביליטי' (accessibility).

פארריכטן דעם שאדן

אויב עס שטעלט זיך ארויס אז עס איז טאקע פארגעקומען דיסקרימינאציע, קענען שריט ווערן גענומען צו פארהיילן די סיטואציע. דאס קען אריין רעכענען:

- פאדערן ענדערונגען אין די פאליסיס און פראקטיצירונגען;
- מאכן אז די האווינג אדער הלוואה 'לאן' (loan) זאל זיין עוועילעבל;
- באשטייערן געלט שאדענס און/אדער אדוואקאטן אויסגאבן, אדער ארויף שטעלן ציווילע קנסות 'פיינס' (fines) און שטראפן 'פענעלטיס' (penalties).

איינגעבן א 'קאמפלעינט'

אויב איר האט פראגעס אדער איר קלערט אז איר זענט געפאלן א קרבן צו האווינג דיסקרימינאציע, קענען די פאלגענדע אגענטורן האבן די מעגליכקייט צו העלפן. איר קענט טרעפן די פארבינדונגס אינפארמאציע פאר יעדן פון זיי אויף די אונטערשטע זייטל פון דעם דאזיגן בראשור.

- די ניו יארק סטעיט אטורני דזשענעראל'ס ציווילע רעכטן ביורא 'סיוויל רייטס ביורא' (New York State Attorney General's Civil Rights Bureau) טוט אויספארשן און פראצעסירן דיסקרימינירנדע פאליסיס, 'פעטערנס' (patterns) אדער פראקטיצירונגען פון דיסקרימינאציע. די ביורא איז פארפליכטעט צו באקעמפן האווינג דיסקרימינאציע דורכאויס די גאנצע סטעיט אוו ניו יארק.

- די ניו יארק סטעיט דעוויזשאן אוו היומנ רייטס (New York State Division of Human Rights) באהאנדעלט אינדיווידועלע 'קאמפלעינטס' פון דיסקרימינאציע. איר האט צייט איין יאר נאך א פארלעצונג באשולדיגונג אויף איינצוגעבן א 'קאמפלעינט'.

- די יו.עס. 'דעפארטמענט אוו האווינג ענד אוירבן דעוועלאפמענט' (U.S. Department of Housing and Urban Development) (HUD) באהאנדעלט אינדיווידועלע 'קאמפלעינטס' פון דיסקרימינאציע וואס איז באזירט אויף די פעדעראלע 'פער האווינג אקט' (Fair Housing Act). איר האט צייט איין יאר נאך א פארלעצונג באשולדיגונג אויף איינצוגעבן א 'קאמפלעינט'.

- די ניו יארק סיטי 'קאמישאן אן היומנ רייטס' (New York City Commission on Human Rights) (CCHR) באהאנדעלט אינדיווידועלע 'קאמפלעינטס' פון דיסקרימינאציע וואס איז באזירט אויף די ניו יארק סיטי 'היומנ רייטס געזעץ' (Human Rights Law).

איר האט צייט איין יאר נאך א פארלעצונג באשולדיגונג אויף איינצוגעבן א 'קאמפלעינט'. איר זענט אויס געשלאסן פון איינגעבן א קלאגע ביי די CCHR אויב איר האט שוין איינגעגעבן די זעלבע קלאגע וואס איז באזירט אויף די זעלבע פאקטן ביי א אנדערע אגענטור אדער אין א געריכט.